

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, praecipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Memb. III. De aliis consolatiunculis, quæ ex occasione per apposita dicta creari possunt infirmis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](#)

*frangilaboribus (& morbis) ad salutem, quam incolumes
remanere ad damnationem.*

M E M B R U M III.

De alijs Consolatiunculis, quæ ex occasione
per apposita dicta creari possunt
infirmis.

I. Et si ea, quæ hactenus dicta sunt, sufficientissima esse
queant ad insignem consolationem ægro afferendam;
quia tamen interdum valde recreat ægrum, si ad ipsius que-
relas vel doloris manifestationes apposita responsa ab Ope-
rario reddantur, idèo exempli loco placet hic paucas ejusmo-
di doctrinas enumerare.

II. In primis ergo, si graves dolores pati Infirmitum ali-
quem adverterit, narret eidem apparitionem, quæ, teste Su-
tio to. 2. S. Lydwina facta est, dum coronam valde pretio-
sam, sed non omnino absolutam vidit, quam cum absolvi à
Christo peteret, mox à milite quodam pessimè tractata, & acu-
tissimis morbis cruciata est, iu quibus cùm clamaret assiduo:
O benignissime IESV, miserere mei: Angelus ei appa-
rens solatus est illam, dixitque nunc tandem coronam abso-
*lutam esse, & dolores ac injurias, quos tam patienter tolera-
set, esse uniones & pretiosos lapides, ex quibus corona illa
confecta sit.*

III. Si quempiam parùm resignatum videat in morbo,
suadeat illi, ut tres Episcopos ab Ecclesia coli solitos in Patro-
nos pro hoc morbo adsciscat, nempe S. Episcopum Deus de-
dit. 10. Aug. S. Quod vult Deus. 26. Oct. & S. Deo gratias E-
piscopum Carthaginem, qui multos Christianos tempore
Vandalicæ persecutionis redimebat.

VI. Si Infirmitum de defectu Medicinarum querentem
audiat, narret illi, quid Carolus Quintus Joachimo Electori
Brandenburgico ipsum ad medicinas varias usurpandas adhor-
tanti responderit, scilicet in morbis optimum remedium esse
Patientiam. Drex. in prodr. c. 2. §. 39.

V. Si de diuturnitate morbi quispiam queratur, in me-
moriā illi revocet, quod S. Athanasius dicere solebat,

P 3 quan-

230 *De Apostolica Ægrorum*
quando coacervabantur persecutio[n]es, nimirum eas[em]b[us]
taxat brevem pluviam (eln. Vbergängl.)

VI. Si quis ob eundem in jacendo fitum, & tergum en-
ceratum dolorem atque molestiam gravem se pati ostendit
pulcherrimi S. Martini dictum ei in memoriam revoca-
qui, cùm in tergo & terra jacenti Discipuli mutationem
& situs suaderent, finite me, respondit, cœlum potius quæ
terram aspicere, ut Spiritus meus rectè ad Deum fer-
Nov. 11.

VII. Si quis febri, aut alio simili morbo calido gra-
viratur & cruciatur, hortetur eum, ut cum S. Augustino dicit:
Hic ure, hic seca, modo parcas in aeternum.

VIII. Si quis à suis derelictum se queratur, studiosus
Daventriani, de quo Speculum Exemplorum dist. 10. mo-
nit, responsum ei pro exemplo narret, qui, cùm à parente
& Amicis penitus derelictus moreretur, in hæc verba Phil.
26. erupit: *Pater meus, & mater mea dereliquerant me.*
Dominus autem assumpit me.

IX. Si quem de acerbitate & gravitate morbi con-
tentem audiat, jubeat ipsum imitari P. Segulam Societatis
JESV Presbyterum, qui ob gravissimos moibos & doloris
condolentibus dixit: Jam diu ubera misericordia divina
fuxi; quidni etiam ubera Justitiae divinæ peccata mea p-
tentia aliquando sugam. Aut ut cum S. Job dicat: *Sicut
de manu Dei suscepimus; mala cur non suscipiamus?*

X. Si quem in manibus chiragrâ graviter cruciari ad-
dit, dicat, hoc esse signum amoris divini erga ipsum; sed
enim DEVM amantium more ad significationem amoris
manus amati comprimere.

XI. Si gravi siti vexetur Infirmus, narrare poterit S. Ma-
dalena Ulloiae dictum, quæ, cùm in gravi siti haustum ac
frigidum pro elevatione sumpsiisset, mox oculis in Crucem
effigiem conjectis seipsam corrigens dixit: Ah mi Domine
JESU, tu in siti tua non aquâ frigidâ, sed felle & aceto pou-
es. Ah miserere mei, & propitius esto pauperi ancillulae tuae.

XII. Si morbum pijs exercitijs & profectui obstat
rantur, dicat illis, quod Cassianus docuit sequentibus verbis:
*Corporis infirmitas nullum est ad cordis puritatē habendum
impedimentum, quin immo mirificè juvat, si quis illam, p-*

ut oportet, novit accipere. Vide ergo, ne corporis agitudo ad animam transeat, quod fieret, si ex ea occasionem propria voluntatis faciendo; aut impatientia occasionem sumeres.

XIII. Si dolent, se in communitate vivere non posse, parret illis, quid Christus S. Gertrudi similem querelam proponenti responderit; Num tibi sponsus videtur minus delegari in sponsa, quando familiari ejus conversatione potitur in domo, quam cum gloriatur ipsam ornatam procedere ad spectaculum vulgi? ex quo intellexit animam, quando à communi conversatione corporalibus molestijs impeditur, tunc quasi in conclave quiescere cum sponso, quia tunc delectamentis priorum sensuum privata soli divinæ relinquitur voluntati. Et inde Dominus in homine tanto magis delectatur, quanto minus invenit, unde vanè possit gloriari.

XIV. Si duri & insipidi cibi videntur ægris, suadeat, ne consilium sequantur adolescenti cuiquam à Christo datum, dum de vili & insipido viatu querenti respondit: omne aspersum iutinge in latus meum, & erit tibi dulce.

§. VII.

Quomodo occupare debeat ægrotos Operarius.

Quartuor sunt præcipue occupationes, quibus ægroti, quantum infirmitas eorum permittit, occupari, atque ab otio defendi possunt, scilicet pia cogitatio, devota oratio, consolatoria lectio, amica colloquio; nam labor aliquis corporalis, quem raro morbi constitutio permittit, vix inter occupationes infirmorum numerari meretur, quamquam & ipse negligi non debeat, si sine gravi molestia aut periculo infirmorum assumi queat.

II. Prima igitur occupatio ægrotorum pia occupatio est; cum enim ex una parte infirmi nec diu vocaliter orare possint, nec lectione longiore fatigari debent, nec amicos habent, quibuscum fructuosè & jucundè collo qui queant; ex altera vero parte animus humanus sine cogitationibus esse non possit, necessariò sequitur, ut infirmi, ipsâ morbi violentiâ impellente ac dictante, tristes ac melancholicas cogitationes, non sine grandi sâpe periculo, ipsorumque dolorum, & morborum incremento concipiant, nisi alijs pijs cogitatio-